

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGY PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A megtépzott becsület

A közelmúltban lezajlott megdöbbentően szomorú események kapcsán a debreceni sajtó egy része éles támadásban részesítette az államhatalom egyik végrehajtó szervét, a m. kir. államrendőrséget. Támadása olyan volt, amilyen destruktív szellemének és tárgyilagos igazság iránti ellenszenvének legjobban megfelel: szemérmetlen és aljas szándéku. Szemérmetlen, mert bár érezte és tudta, hogy a rendőrség csak kötelességét teljesítette, amikor a törvényes rendelkezések betartását ellenőrizte és csak a neki előirt szabályrendelet paragrafusai szerint eselekedett, pártoskodással és részrehajlással gyanúsította, sőt nyíltan vádolta mégis, aljas szándéku, mert azzal a nyilvánvaló céllal intézte támadását, hogy az állami rend és konszolidáció emez egyik legfontosabb és legerősebb szervének tekintélyét a nagy tömegek előtt aláassa. Hogy ez a szándéka mennyire sikerült, egyelőre nem állapítható meg, de hogy a destruktív munka nem marad eredmény nélkül, mutatja a Nagytemplom bemoeskolása és a most napvilágot látott röpecédulák hangja.

Az államrendőrségnek föltötes hatósága fényes elégtételt szolgáltatott ugyan, de a szemérmetlen módon és aljas szándékból megtépzott becsületet miniszteri rendelettel helyreállítani nem lehet. Hogy az államrendőrséget gáncs és vád nem érhetne, az minden kétséget kizárólag bebizonyosodott a tényálladékból, de hogy a megtépzott becsületet is visszaadhatta volna, ahhoz nem volt elegendő ereje. Azt csak az igazságszolgáltatás megtorló és lesújtó ítélete tudná megeselekedni.

Az a keresztyén magyar társadalom, mely féltő gonddal örökdió állami létének teherviselő pillérei fölött, lelkében mélyen megrendült és megbotránkozott az elhangzott rágalmozó gyanúsítások miatt. Ez a társadalom jóleső megkönnyebüléssel fogadta a belügyminiszter leiratát és a lelkiismeretlen sajtó munkájának értéke fölől megfelelő fogalmat alkotott magának, de nem titkolhatja el azt a meggyőződését sem, hogy a dolog elintézését nem tartja kielégítőnek! Ha az alaptalanul meghurcolt testület csak ilyen elégtételt kapna a rajta esett sérelemért, akkor tekintélyének helyreállítása csak esetleges lehet.

Az erkölcsi igazság azonban feltétlenül megköveteli, hogy a rendőrségnek, mely erős támasza volt az államhatalomnak mindenkor, de sokszorosan az ezekben az abnormális időkben, — feltétlenül megfelelő elégtételt szolgáltatassék. Talán fokozottabb elégtétel, mint bármely más közhatalóságnak, mert hiszen a rendőrség mint végrehajtó hatalom, elsősorban hivatali tekintélyére kell, hogy támaszkodjék és pár-

tatlanságához, elfogulatlanságához a gyanunak árnyéka sem szabad, hogy férközék. A sajtó, mely aljas indokokból olyan gondolatnak adott kifejezést, mely a közbizalom megrendítésére kiválóan alkalmas, nem kerülheti el az igazságkövetelte felelősségrevonást. **Felelni kell azért, hogy alaptalanul meghurcolt és meggyanúsított a nyilvánosság előtt egy olyan erkölcsi testületet, amelynek léte, vagy nem léte becsületének szeplőtelenységéhez fűződik.**

Az egész Tiszántul magyarságának nevében követeljük, hogy az államrendőrség megtépzott becsülete az igazság követelményei szerint helyreállíttassék!

Benyújtották az állami és társadalmi rend védelméről szóló javaslatot

Mentelmi ügyek

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, márc. 4. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Iklódy-Szabó János előterjesztéssel az országos pénzügyi tanácsról szóló javaslatot. Ezután harmadszori olvasásban elfogadják az állami italmérési illetékről szóló törvényjavaslatot.

Utána áttérnek a mentelmi ügyek folytatásos tárgyalására.

Zákány Gyula ügyében úgy határozott a bizottság, hogy mentelmi jogát nem függeszti fel. Ujfalu Géza mentelmi jogát becsületsértésből kifolyólag felfüggeszteni javasolja a bizottság. A Ház többsége azonban a bizottság javaslatát elveti.

Drózd Győző rágalmozási ügyben szerepel. A nemzetgyűlés Drózd kérelmére mentelmi jogát felfüggeszti.

Vértes Vilmos mentelmi jogát rágalmozási ügyből kifolyólag nem függesztik fel.

Czirák Pál ellen a kecskeméti kir. ügyészség vádiratot adott be, mert még a választások előtt Czirák Lajosmizsén azt a kijelentést tette, hogy az urak felelősek a háborúért és hogy a területi integritás ura hóbort. A mentelmi bizottság bűncselekményt lát fenforogni s ezt a kihallgatott tanúk is igazolták, ezért a mentelmi jog felfüggesztését javasolja.

Itt hosszabb vita fejlődik ki.

Bródi Ernő nem hiszi, hogy akadna magyar ember, s épen kisgazdapárti képviselő, aki ilyen kijelentést tenna. A mentelmi bizottság javaslatát pártolja. Hasonló értelemben beszél Somogyi István. Nem szabad a vádak elöl a képviselői palást megé bujni. A kiadatást javasolja. Zeőke Antal, Rassay Károly, Renczés János a kiadatás ellen szólalnak fel. Szavazásnál a többség elveti a mentelmi bizottság javaslatát s Czirák mentelmi jogát nem függeszti fel. Ezután áttérnek az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Bernoták Nándor előadó ismerteti a javaslatot. Kijelenti, hogy a javaslatban az eredeti tervezettől eltérőleg nagy változások történtek.

Bródi Ernő hosszasan bírálja a javaslatot amit nem fogad el.

Ezután Huszár Károly szólal fel. Felemlíti, hogy milyen sok jótékony adományt juttatott Amerika a magyarságnak. Indítványozza, hogy fejezzék ki köszönetüket az Egyesült Államok új elnökének, Hardingnak s egyuttal üdvözöljék őt abból az alkalomból, hogy az Egyesült Államok nagy méltóságát elfoglalja. (Helyeslés). A Ház tagjai felállással járulnak hozzá Huszár Károly indítványához.

Elnök napirendi előterjesztést tesz, amit után az ülés véget ér.

A fővárosi nyomdász-sztrájk véget ért

Pénteken reggel megkezdődött a munka

Budapest márc. 4. (Nemz. St. tel. jel.) A nyomdász-sztrájk, amely hétfőn reggel tört ki, pénteken reggel véget ért. Reggel 9 órakor minden nyomda-üzemben megkezdtek ismét a munkát. A munkásság hazafias és józan viselkedését dokumentálja az a tény, hogy a meg egyezés létrejötte előtt újból munkába állt. A munkások biznak abban, hogy a főnökök és munkaadók méltányolni fogják előterjesztett kívánásaikat és hogy a béremelés iránti kérelmüket sztrájk nélkül is teljesíteni fogják. A mozgalom körülbelül 4-5 ezer munkás családot érintett, de zavaró incidens egyetlen egy üzemben sem fordult elő.

A sztrájk megszűnésében nagy érdeme van a kormánynak. A munkások és főnökök tárgyalásai most folynak.

Budapest, márc. 4. Tegnap déltben 2 órakor József főherceg, Teleki Pál gróf miniszterelnök, Ecchard Tibor sajtófőnök és Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselő megjelentek a Pallas nyomda munkatermeiben, ahol megtekintették a Reggeli és Esti Hírek előállítását s végignézték a nyomdász munkát végző műegyetemi ifjuság munkáját. József főherceg köszönetét és elismerését fejezte ki az ifjuságnak.

Románia elzárta előlünk a határait

Nem adnak ki többé utlevelet

Budapest, márc. 4. (Nemz. Sajt. tel. j.) A románok által megszállott területre utazókat tegnap nagy meglepetés érte. A románok a határon feltartóztatták a vonatot és az utasokat visszaküldték Budapestre.

A budapesti román főkonzulátus utlevél-osztálya beszüntette működését. A román-magyar határt bizonytalan időre elzárták. A román konzulátuson kijelentették, hogy minden felvilágosítást megtagadnak.

Nyugatmagyarország ragaszkodik önrendelkezési jogához

Budapest, márc. 4. (Nemzeti St. tel. jel.) A nyugatmagyarországi képviselők tegnap megjelentek Grätz Gusztáv külügyminiszternél s kijelentették előtte, hogy mivel most folynak a nyugatmagyarországi kérdésben a döntő tanácskozások, nekik mint Nyugatmagyarország törvényesen megválasztott képviselőinek az a

véleményük, hogy Nyugatmagyarország népét az önrendelkezési jogától megfosztani nem lehet. Ezt a lépést az osztrák kormánytól is megtették. Grätz Gusztáv válaszában kijelentette hogy a magyar kormány mint eddig, úgy a jövőben is állandó érintkezésbe fog maradni a nyugatmagyarországi képviselőkkel.

Megingott az orosz vörös uralom

Hír jött Lenin és Trockij elmeneküléséről

Bécs, márc. 4. A külügyminiszterium jelentései megerősítik a pétervári súlyos zavargásokról szóló híreket. Az egész felkelés rohamosan terjed. A balti flotta fellázadt s az ellenforradalmárokhöz csatlakozott és már Pétervárt is lövi.

Helsingsfors-i jelentés szerint az orosz csapatokkal 30 ezer munkás áll szemben. A lázadás Moszkvában is terjed. A vörös hadsereg kiváló vezetői és személyiségei a lázadókhoz csatlakoztak.

Páris, március 4. A Matin jelenti, hogy Örményországban, ahol decemberben bolsevik kormány jutott uralomra, ismét a nacionalisták vették át a hatalmat. A vörös csapatokat leverték.

Berlin, márc. 4. Megerősítik azt a hírt, hogy Lenin és Trockij a Krim felszigetre menekültek. Trockij hollétéről már egy hete nem tudnak.

Miket csinál a lakás-hivatal?

Sárközy lakásügye

Szótartottuk közérdekből Sárközy Sándor kereskedő lakásügyét. Olyan hallatlan eset az, ami felülmul minden képzeletet. A részletekkel nem foglalkoztunk, de most már azokat is meg kell szellőztetnünk, hogy lássa a közönség, miféle alakok kerülnek ki a szabadkőművesek közül és micsoda förtelmes „munkát” végeznek a mi rettenetesen feldult társadalmunkban.

Nemcsak Sárközy volt szenvedő részese dr. Lencz Géza egyetemi tanár lelketlen üldözésének, hanem Nagy József polgári iskolai tanár is, akiről tévesen irtuk, hogy szintén szabadkőműves, mert nem ő a szabadkőműves Nagy József, hanem más Nagy József, ellenben ő az a Nagy József, aki a Lencz Géza szkv. testvér Honvéd-u. 9. sz. a. házában lakott, neki ajánlotta fel ez a jólék azt a lakást, melyet írott szerződésben Sárközy részére biztosított, de az átadást ravasz és rosszlelkű módon, hatóságok félrevezetésével még ma is huzza és ha Hubert Ottó főispán erélyesen közbe nem lép és érvényt nem szerez az igazságnak, ki tudja, mikor jut jogos tulajdona birtoklásába Sárközy.

Hogy milyen „jólék” ez a Lencz testvér, bebizonyította Nagy József lakójával szemben, akinek felajánlotta csereként a Sárközy lakását, de ő nem fogadta el a hitvány, más kárára tett ajánlatot, melyet hatósági szervek félrevezetésével, hamis módon akart érvényesíteni, sőt ma is inkább szorong családjával az anyósánál, akivel összeköltözött, semhogy igaztalan uton foglalja el a más, jogos tulajdonát. (Bezzeg az elespott Zoványi-Krausz testvér már nem ilyen kényes!)

Hogy mit kellett elszenvedni Nagy Józsefnek a Lencz testvértől, azt nem lehet le-

írni, azt csak ő mondhatná el majd annak a sajtópernek a főtárgyalásán, amit meg kellene indítani Lencz testvérnek, hiszen közhivatalnok, egyetemi tanár, de a csuf perlekedésnek egyik epizódját mégis nyilvánosságra hozzuk, hogy a nagyközönség lássa, milyen ember ez a Lencz testvér, aki jövőre ref. lelkészeket nevel. A múlt év decemberében ki akarta lakoltatni Nagy Józsefet Honvéd u. 9. sz. a. házából, de nem lehetett, mert vörös cédula volt a lakás ajtaján: *vörhenyben betegedett meg Nagy József tanár két gyermeke.* — December 11-én volt a tárgyalás a bíróságnál és az apa haladékat kért azon a címen, hogy a gyermekei nagybetegek. Orvosi bizonyítvány igazolta az állítását. Ezen a tárgyaláson azt állította a jólékű Lencz szks. testvér, hogy 2 hét alatt kigyógyulnak a beteg gyermekek, tehát 2 hét múlva költözhetnek! (Karácsonykor!) Tárgyalás után pedig azt mondta, azt merre mondani a szerencsétlen apának, hogy ők (t. i. a szülők!) az okai a gyermekek megbetegítésének! Arra célzott, hogy ez a betegség csak ürügy a lakásban maradásra! Es mi történt másnap? **Meghalt Nagy József tanár mindkét gyermeke.** Es ez a Lencz testvér neveli a jövőre ref. lelkészeket! Szinte szédül az ember. Nem folytatjuk tovább...

Ez ügyben külföldben a következő nyilatkozat közétételére kértek fel:

„Alulírott a Hajdúföld március 4-én megjelent számában, a lakásügyemre vonatkozó cikk helyreigazításul kijelentem, hogy Nagy József tanár ur ez ügyben velem szemben a legméltányosabban járt el! A dr. Lencz Géza által neki felajánlott lakásom el nem fogadta és inkább anyósával költözött össze *egy lakásba* akkor, mikor Lencz Géza lelketlen üldözése ellen őt a bíróság megvédeni nem tudta. Különbben legjobb tudomásom szerint Nagy József tanár ur nem volt sohasem és most sem szabadkőműves. — Sárközy Sándor”.

Az ántánt ultimátuma a német birodalomnak

London, márc. 4. (A Nemz. St. t. j.) A csütörtöki ülésen Lloyd George nagy beszédet mondott a német ellenjavaslatokról. Beszède során kijelentette, hogy Simons német külügyminiszter javaslatai nyílt kihívás s ellenkeznek a versaillesi szerződés alapelveivel.

Ilyen körülmények között nem marad hátra más, minthogy a németeket erélyesen szólítsák fel a követelések teljesítésére. Ha a németek záros határidőn belül, március 7-én déli 12 óráig nem ismerik el a párisi határozatokba foglalt jóvátételi feltételeket, akkor a szövetségesek el vannak tökéve a németek ellen a következő rendszabályokra: 1. Megszállják a Ruhr mentén Dnisborgot, a szövetséges csapatok elfoglalják Dusseldorfot. 2. A külföldre elvitt német árukból a szövetségesek elvehetnek annyit, amennyit jónak látnak. 3. Vámhatárt állítanak fel a Rajnán a szövetségesek ellenőrzése mellett.

A szövetségesek egy pontban hajlandók

engedményt tenni, nevezetesen a fizetési feltételek tekintetében, hogy a 42 évre felosztott fizetési törlesztést 30 évre szállítják le.

Lloyd George beszédére Simons német külügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy a németek nagy gondossággal és figyelemmel fogják a feltételeket áttanulmányozni s a választ hétfőn délelőtt megfogja adni. A szövetségesek félreértették a német birodalom szándékait és reményeik szerint nincs helye a kényszer intézkedéseknek, amelyekkel Németországot megfenyegették — Meglepetés volt az a fordulat, hogy a német delegáció bizonyos határidőn belül meg fogja adni a választ.

London, márc. 4. A szövetségesek ma értekezletet tartottak, amelyen a szakértőket is meghallgatták. Hír szerint olyan jegyzéket fognak szerkeszteni, amely minden tárgyalást kizár. Nincs kizárva, hogy még a mai nap folyamán átnyujtják az ultimátumot a németeknek.

NAPI HIREK

Érthetetlen

hogy mikor a magyar ember romanos javulása folytán minden érték rejtetes nagyot zuhan a budapesti tőzsdén, mikor nap-nap után újabb áresések híre érkezik a fővárosból, s mikor a debreceni termelőknél is zuhanszereken esnek egyes elsőrendű közfogyasztási cikkek drái, akkor a debreceni piacon változatlanul égigéző magas mindennek az ára. Érthetetlen... Miért éppen Debrecen népe az a mindenkitől elhagyott, szónandó Isten teremtménye, akinek mindig legtöbb jut ki a rosszból és legkevésbé a jóból? Miért? ... Vagy apáinak és nagyapáinak vétkeit is ennek a nemzedéknek kell leveleznie, nemcsak a magáét? Vagy nincs Debrecenben semmiféle hátsági szerv, mely irányt szabna a piaci áraknak, mely megtudná állítani a lelketlen üzérkedők sisera-hadát falánk árdrógitási attakjában? Nincs Debrecenben talán utóság, mely oda tudná kiállni a mohó áru-úszorásoknak, hogy elég volt, lejjebb az agarakkal? Nincs? ... Vagy csak hallgat és nem érzi át hivatása nagyságát és nem tud a terméketlenség dolcefarniesztéjéből kiemelkedni? ...

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. templomokban. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Nagy István vallásitanító lelkész, délelőtt 11 órakor predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kossuth-utcai templomban: délelőtt 10 órakor predikál Gyűlvézi István szénior, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban: délelőtt 10 órakor predikál dr. Révész Imre lelkész, délután 2 órakor predikál Kiss Andor segédlelkész. Ispóty templomban: délelőtt 10 órakor predikál Boér Károly vallásfanár, délután 2 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban 10 órakor predikál Kovács János vallásitanító-lelkész. Városi szegényházban délelőtt 10 órakor predikál Marton Sándor segédlelkész.

Vasárnapi iskola a szokott helyen és időben. A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Egyház-tér 17. szám, ref. egyház tanácssterme) délután fél négy órakor.

A kollegiumi oratóriumban délután 5 órakor kátémagyarozatát folytatja dr. Révész Imre lelkész. A fém. kath. templomban holnap, vasárnap fél 7, 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagymise, utána sz. beszéd. D. u. 3 órakor keresztut, sz. beszéd és a Sz. József Társulat ájtatossága.

Az ág. hitv. ev. temetőben (Miklós-utca 3.) vasárnap délelőtt 10 órakor Jacobi Viktor h. lelkész végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor ima. Istentiszteletet végeztével tanácsülés.

— **Bojkott a destruktív sajtó ellen.** Örömmel értesülünk arról hogy a legtöbb társadalmi egyesület a destruktív sajtó termékei, nevezetesen az Est, Pesti Napló, Magyarország, Népszava és Világ ellen bojkottot hirdet. Reméljük hogy a keresztyén magyar társadalom követi ezt a példát és csak keresztyén lapot olvas. Ideje, hogy a keresztyén magyar közönség öntudatra ébredjen és ne hízalja saját pénzével az ellenségeit, hanem támogassa azt a sajtót, mely önzetlenül szolgálja a magyar nemzeti gondolatot és küzd a keresztyén vallásérköles diadalra jutásáért.

— **Hubert Ottó főispán itthon.** Hubert Ottó főispán, aki tudvalevőleg hivatalos ügyek elintézésére néhány nap óta Budapesten időzött, tegnap az esti vonattal visszaérkezett a fővárosból dr. Fráter Iván főispáni titkár kíséretében.

— **Petri Elek református püspök meghalt.** A református egyháznak nagy gyászja van, Petri Elek református püspök hosszú szenvedés után pénteken meghalt. Holttestét Budapesten, a Ráday-utcai ref. teológiai dísztermében tették ravatalra. A temetés vasárnap, március 6-án lesz a Kálvin-téri református templomból: földi maradványait a Kerepesi-uti temetőben helyezik örök nyugalomra. A köztisztvisletben álló főpap elhunyt a pótolhatatlan vesztesége a magyar kálvinizmusnak és annak az irányzatnak, mely a keresztyén felekezetek közötti megértést és testvéri szeretetet ápolja. Hatvankilencedik évében érte utól a kérélhetetlen halál. Temetésén minden egyházkerület képviselteti magát.

— **Óriási földrengés** pusztított Kína északnyugati részében, melynek több ezer emberélet esett áldozatul.

— **A városi tisztviselők fa és szénváltása.** A belügyminiszter Debrecen városi tisztviselői részére ki nem adott fa és szén, azonkívül élelmiszer megváltására 500 ezer koronát utalt. Ugyanez utasította a belügyminiszter az állampénztárt, hogy az 500 ezer koronát fizesse ki a városnak megfelelő nyugta ellenében, miről értesítette a polgármesteri hivatalt is.

— **A kommunista röpcédulák.** A napokban elkobozott kommunista röpcédulák terjesztői ellen a rendőrség erősen nyomoz. A nyomozás ma már olyan stádiumban van, hogy közelesem pozitív eredményekről számolhat be a rendőrség. Kár, hogy az ügyészség nem engedélyezte az újságokban a röpirat teljes szövegének a közlését, mert hiszen abból látható, volna meg az egész, debreceni nagy közönség, milyen otrombán és szemérmetlenül hazudoznak azok, akik mindenáron zavart és egyenlenséget akarnak támasztani. Mi azt hisszük, hogy „emigráns”-körökből származik a szöveg. A hangja feltűnően hasonlít a Gündör-Krausz „Bécsi Magyar Újság”-jának moeskos bőfőcselehez.

A törvényszék első emeleti folyosóján, ahol a büntető tanács tárgyal, tegnap délben 6 darab gyűrött röpiratot találtak, amit azonnal átszolgáltattak Preineszberger Jenő vizsgálóbíróknak.

— **Sérülés.** Súlyos, esetleg végzetesé válható szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Bethlen utcán. Veres József 39 éves ígáskocsis megakadt szekérrel hajtott be Ebesről gazdájához. Mikor a szekérrel a Bethlen utca 46. számú ház kapuján beakart hajtani, a lovak megrántották a kocsit és be vágattak az udvarra. Am az alacsony kapu lesodorta a szekérről Veres Józsefet, aki leesett és esés közben súlyosan megsérült. A súlyosan megsérült kocsist beszállították a kórházba, hol a halállal vívódik.

— **Elfogott betörők.** A napokban feljelentést tett a rendőrségen Frankl Andor Király-utcai kereskedő, hogy üzletéből ismeretlen tolvajok 12 ezer korona értékű áruját ellopták. A rendőrség erősen nyomozott ez ügyből kifolyólag. A nyomozásban mára kedvező fordulat állott be. Ugyanis a budapesti rendőrség értesítette a debreceni rendőrséget, hogy Budapesten elfogták *Boján Jenő* és *Szabó Dezső* többszörösen büntetett rovttmultu betörőket, akik ugynevezett utazó betörők. Ezek a vidéken mintegy 12 helyen követtek el különböző betöréseket is. Kihallgatásuk során előadták, hogy napokkal előbb ők törtek be a debreceni Frankl céghez. Az eljárás folyik a két betörő ellen.

— **Köztisztviselők és nyugdíjasok kedvezményes ruhaszöve.** Köztisztviselők lehetőleg hivatalonként hivatalfőnökük útján, nyugdíjasok egyenként legkésőbb e hó 10-éig tartoznak kedvezményes ruhaszövekre való igényüket annál a számfejtő hivatalnál bejelenteni, mely a kedvezményes ellátási jegyeiket kiállította.

— **Felhívás a menekültekhez.** Felhívom a menekültek közül azokat, akiknek innen kiadott faulvány van a birtokukban, a faulványozásának a várostól való kieszközölése végett ez utalványokat e hivatalban hétfőn délelőtt 8—11 óra között felhozni sziveskedjenek. Később ezen utalványok nem fognak beváltatni. — Menekültügyi kirendeltség.

— **Lakásokat keresnek a közigazgatási tanfolyam hallgatói.** A Debrecenben március hó közepén megnyíló községi közigazgatási tanfolyam hallgatóinak elhelyezésére nagyobb számú hónapos szobákra lenne szükség. Felkérem Debrecen szab. kir. város hazafias közönségét, hogy e célra alkalmas nélkülözhető szobáit a bérösszeg, vagy esetleg kívánt más ellenszolgáltatás megjelölésével a tanfolyam igazgatójánál (Vármegyeház I. emelet 25. ajtó) szóval vagy írásban sürgősen bejelenteni sziveskedjék. — **Az igazgatóság.**

Két vagon amerikai élelmiszert kapott Miskolc városa. 4500 gyermek élelmiszerére elég ez egy hónapra. Cukor, kakao, rizs, tejkonzerv, liszt, bab volt a vagonok tartalma. Ma már négy amerikai konyhán laknak jól a miskolci gyermekek, elsősorban pedig a menekültek. — Debrecenben is eikelve egy kis madárlátta csemege.

— **A cigány bál.** Füstös képű cigányoktól, előkelő úri közönségtől, meg bohémektől volt hangos csütörtökön este az Arany-Bika díszterme. A debreceni cigányzenészek tartották mindenkép jólsikerült báljukat. *Magyar Imre* híres bandája muzsikálta azokat a drága szép magyar nótákat, melyeknek pompás tűzes ütömeire reggelig táncolt a szép számmal egybegyűlt fiatalság. A cigánybála Budapestről is leutazott egy pár primás, többek közt a csak nemrégiben felkerült Kiss Béla is. Általában a cigányok bálja ugy erkölcsileg, mint anyagilag, a legteljesebb siker jegyében folyt le.

— **Pénzügyi és vármegyei nyugdíjasok valamint azok szülőitlen árváinak gondnokai figyelmébe!** Felhívjuk a pénzügyi és vármegyei nyugdíjasokat, hogy kedvezményes árú ruhaszövet iránti igényüket folyó hó 9-ig előtölthet hivatalnál jelentésük be. Amik a bejelentést elmulasztják, kedvezményes árú szövet kiutalásában csak későbbben fognak részesülni. Folyó évi április hó 29-ikén tul bejelentéseket már nem fogadjunk el. — Magyar királyi pénzügyigazgatóság mellette rendelt számvetőség.

— **Ellentét az antant és Görögország között.** Athénből jelentik, hogy az athéni kormány tudatta a görög delegációval, hogy a londoni konferenciának a vizsgálóbizottság kiküldetésére vonatkozó javaslatát nem fogadja el.

— **A református főgimnázium mozgófénykép előadása.** Folyó hó 5—6-án szombaton és vasárnap Eötvös József báró világhírű regénye, a „*Karthauzi*” 5 felvonásban. Belépőjegy ára 5 korona. Jegyek kaphatók a főgimnáziumban és előadások előtt ugyanott a pénztárnál. Előadások kezdete 3, háromnegyed 5, és fél 7 órakori *Csak tanulók látogathaják*

— **Meghívó.** A debreceni ipartestület 1921 március hó 20-án délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében *huszonketedik évi rendes közgyűlést* tartja, melyre tisztelt tagjait meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Előjárásági jelentés az 1920 évi működésről.
2. A testület 1920. évi zárszámolásának bejelentése; számvizsgáló jelentése és határozathozatal a zárszámolás felett. A felmentvény megadása.
3. A tiszteletdíjak és tisztviselői fizetések megállapítása.
4. Az 1921. évi költségvetésirányzat és a hozzájárulási kulcs megállapítása.
5. Elnök választás. 36 előjárásági rendes és 18 póttag választása.
6. 3 számvizsgáló választása.
7. Indítványok, melyek a közgyűlés napja előtt 8 nappal legalább 20 tag aláírásával az előjárásághoz benyújtottak.

Az 1920. évi zárszámolás a hivatalos órák alatt a tagok által az ipartestületnél megtekinthető. Varga Lajos, ipartestületi elnök.

— **Szülők figyelmébe.** A gyermekeiket magánaton taníttatni kívánó szülők szives figyelmébe ajánljuk a mélyebb vallásosságra, tisztább erkölcsiségre, igaz és békés tudományos munkára Bethlen Gábor-kör néven tömörülő protestáns egyetemi halgatokat, akik magántanítást készséggel vállallnak. A minden kereseti forrást és segítséget nélkülöző s a megélhetés roppant súlyával terhelt egyetemi halgatók segítése, anyagi erőforráshoz juttatása erkölcsi kötelesség. A személyes vagy levélbeli tudakozódást Nagy Lajos elnökhöz (Kollegiumi könyvtár) kérjük.

Andrássy beszámolója

Miskolcz, márc. 4. (Nemzeti St. tel. jel.)

Andrássy Gyula gróf március 20-án Miskolcra utazik, ahol választóinak beszámolót tart s megindokolja a keresztyén pártba való belépését.

Lengyel-román közeledés

Bukarest, márc. 4. A román király hosszabb kihallgatáson fogadta Sapiha lengyel külügyminisztert, akinek nagy kitüntetést adományozott.

Szerbek Cattaróban

Belgrád, márc. 4. (Nemzeti St. tel. jel.) A jugoszláv hatóságok tegnap átvették a megszálló hatóságtól Cattarót, 12 torpedónaszádót és két hadihajót.

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe.** A munkatorlódás elkerülése céljából a február hóban beszédett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határnapokat állapította meg: 7-én A, B, C, D., 8-án E, F, G, H, I, J., 9-én K, L., 10-én M, N., 11-én O, P, U, R., 12-én S, T, V, Z kezdő betűk. Az elmaradtak részére 14-ét, azonban az elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy e határnapokhoz saját érdekükben szigoruan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sortrendet megzavarja és azon célt, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk, lehetetlenné teszi. Az, ki 15-ike után szállítja be adóját, a törvény 154. §-a szerint még 50% adópótlékát köteles fizetni. M. kir. állampénztár.

— **Gyakorló gyorsírók figyelmébe.** Ma szombaton délután fél hatkor a Piac-utca 9. szám alatt (I. emelet Közélelmész) szokásos gyakorló óra lesz. A legközelebbi elméleti előadásról a helyi lapok hírt fognak adni.

— **Állategészségügyi kormánybiztos.** A földmívelésügyi miniszter újabb rendeletet becsajtott ki a fellépő keleti marhavész elfojtására. E szerint a már korábban kiadott rendeletek és óvintézkedések ellenőrzésére és azok végrehajtásának felügyeletére állategészségügyi kormánybiztoságokat szervezett. Így Debrecenben is felállított egy állategészségügyi kormánybiztoságot, melyhez Bihar, Hajdu- és Szabolcsmegegyeket csatolta, állategészségügyi kormánybiztosá pedig ezen területre Kondor Mihály állategészségügyi főfelügyelőt nevezte ki.

— **Gazdálkodó ifjak** táncanfolyamának a bevezető táncestélye (Próbabálja) ma, szombaton lesz megtartva a Royal dísztermében, d. u. 4 órai kezdettel. E hó 6-án vasárnap álaros bál lesz.

— **Burlingtoni Jaguár IV.** Jegyelövétel d. e. 10 órától „Meteor” mozgóban.

— **AMERIKAI GUMMIHASKÖTŐK** és csipőszoritók, gummiharisnyák 4 centimétertől 40 cm. szélességig, haskötő gummik, gummi és rugós sérvkötők, eredeti newyorki árú pólyagummi, irigátorgummi és mindenféle gummi-áru kapható **Vitáriusnál**, Debrecen, Piac-u. 16.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

A tőzsde

Budapest, márc. 4. **Értékpapíriac:** Meglepően szilárd irányzat indult s az egész tőzsde idő alatt jelentékeny áremelkedések voltak észlelhetők.

Valutapiac: Irányzat ma is gyenge volt. A tegnapi csekély áremelkedés ismét csökkent, bár nem oly jelentékenyen, mint tegnap. Napoleon 13.50, dollár 422, francia frank 32.30, márka 685, lira 16.50, osztrák korona 0.64, lei 560, szokol 553, korona dinár 11.30, lengyel márka 0.45.

Zürich, márc. 4. Magyar korona 1.37 1/2.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

A Kiskereskedők Árubeszerzési Részvénytársaság igazgatósága, ügyvezető bizottsága és tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy

Kovács János ur

társaságunk egyik alapítójának igazgatóságunk és ügyvezető bizottságunk érdemében gazdag tagjának folyó hó 4-én, d. u. történt gyászos elhunytát.

A megboldogult emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.

Béke és örök nyugalom legyen tulvilági osztályrésze!

SZÍNHÁZ.

A fekete pillangó

Oláh Gábor és Tatay Zoltán operettje

A Fekete pillangót mutatta be csütörtökön színházunk. Ambár szerelnők, hogy már csak a lokálpatriotizmus ösztönös érzései révén is mondhatunk valami dicsőit az „operetttről.” — sajnáljuk, nem tehetjük. A Bőregér, a Cornevillei harangok, a Lili, Vazsgeringő, s a többi *hasodló*, hevesen tiltakoznak ellene. Micsoda értékuhanás ez, a régi, az igazi operett színvonaláról le, a Fekete pillangóig! Az izléssértő viccekkel agyonspékelt szövegben semmi ötlet, semmi, semmi irodalmi érték. Leesélt szójátékok, üres közhelyek összetákolása egy leleményesség nélkül, elnyújtott mesévé: ez az Oláh Gábor librettója. Vagy ha úgy tetszik: az Oláh Gábor irodalmi eltévelyedése.

Erre a zürzavaros, műfajtalán szövegre próbált zenét applikálni Tatay, de ez a muzsika — nem muzsika. A színházból kijövet ezer reminiscencia zug össze-vissza a nyomán fulunkben, de kuszán, zavarosan, rendszertelenül. Nincs egyetlen melódiaja, melyet magunkkal hazavinni bíránk. Mire elhangzott, már el is röpített, nem bírtuk megfogni, nem hagyott bennünk nyomot. Pedig az igazi operettzenét az jellemzi, hogy tüstént belénk lopózik, s éber és álomunkban miénk marad.

Az „oh, mily bohó valék” bájos, átlátszó melódiát mindenki dudolja előadásról hazamenet, — és itt az igazi muzsika igazi sikere. Tatay mindig nagyot akar, monstruozus fundamentumokat próbál lerakni, s a végén csak bombasztot tud adni, és remiszenciás szószaporitást. A legnagyobb gyengéje aztán a tánc. A fekete pillangó összes szereplőjét mindennemű kombinációban és variációban össze-vissza táncoltatja, úgyhogy kénytelenek vagyunk már az első negyedórán azt hinni, hogy Paprika Jancsi előadásban vagyunk, nem színházban.

Bejön egy fekete-pillangó, meg egy bankár. Szólnak tíz szót, — tánc. Bejön egy nagyherceg, meg virágáros lány, öt szó, — tánc. Segédtsit, — társalkodónő, — tánc. Csipkegyáros — bakfiss — tánc. De micsoda táncok ezek! Hol van belőlük a báj, a kellem, a finomság és régi görög vázák táncképeinek plasztikája és grációzussága. Csupa groteszk ugrándozás, csupa bakkecskés cirkuszi produkció.

Ne folytassuk tovább. A Fekete pillangó szöveggestül, zenéstül, mindenestül elszomorító és megdöbbentő eltévelyedés. Oláh Gábor jobban tenné, ha méltóan azokhoz a magas szintű irodalmi társaságokhoz, melyek tagul avatták, egészséges meszgyéken maradna, Tatay Zoltán is vegye élesebb és szigorúbb kritika alá műveit, amelyekkel a közönség elé lép. Mert az örök Szép kultuszért dicsőit jár, de a művészet szent nevével senki vissza nem élhet büntetlenül.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szombaton bérletszünetben a Fekete pillangó megy.

XA-XA. Amerikai dsungel bűnügyi történet első része az Urániában. Jegyelővétel.

Olaf Fönns és Clara Wieth főszereplésével a Pusztító Vész című 5 felvonásos drámát mutatja be ma az Arany bika mozi.

A gyémánt palota bűnügyi történet 5 felvonásban az Apollóban.

Művészet

A Keresztyén Nemzeti Liga javára folyó hó 12-én, szombaton este 7 órakor a Városi zeneiskola dísztermében hangversenyezni fog **Lemberkoviczné Weber Margit** hegedűművésznő. Erre a zeneestélyre felhívjuk a műértő, zenét szerető nagy közönség figyelmét azzal, hogy kiki a maga gyönyörűségének való szolgálatával még jótékonyt is gyakorol, mert előmozdítja a Keresztyén Nemzeti Ligának, ennek a legnagyobb Keresztyén kultur-egyesületnek, az anyagi gazdagodását. A művésznő pompás műsort válogatott össze, amelyben alkalmunk lesz csodálni kiváló művészi képességeit. Játsszani fogja Mendelsohn versenyművét, Bach Chaconne-ját, Corellitől a La Foliát és Hubaytól két apróságot. A zongorakíséretet **Bessenyei Fábry Irma** zongoraművésznő látja

el. Jegyek Csáthy Ferenc könyvkereskedésében kaphatók.

A **„Debreceni Vonósnyégyes Társaság”** ma szombaton este 7 órakor tartja negyedik bérleti hangversenyt: Beethoven ünnepi estélyét **Baranyi János** zongoraművész közreműködésével a „Zenédeben”. Jegyek mai este csekély számban, bérlet és napjegyek a 8-iki Baranyi szőlőstre Gárdosnál, az újabb bérletek ugyanott kivilthatók.

TÖRVÉNYKEZÉS

Még egy monstre bünper.

Hatvanan a vádlottak padján

Már a harmadik monstre bünper tárgyalja a debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa közel egymásutánban. Körülbelül két hete hozott ítéletet a bíróság a cigányok bünperében, ahol 18 vádlott volt és a biharmegyei szegénylegények bünperében, ahol 32 ember ült a vádlottak padján.

A mai monstre bünper méreteiben messze felülmutta az eddigieket. Hatvan vádlott volt beidézve a főtárgyalásra. A tárgyalást **Nagy Kálmán** tanácselnök vezette, a vádhatóságot **Weress Lajos** kir. ügyész képviselte. A kis tárgyalótermet zsufolásig megtöltik a vádlottak, vámospéresi parasztok, asszonyok, gyermekek. Még a hallgatóság részére fentartott helyen is vádlottak ülnek.

A személyi adatok felvételénél, — ami több mint egy órát vett igénybe — derül ki, hogy a 60 vádlott közül csak 50 jelent meg, a többi beteg, némelyik katona, egy meg már el is hunyt azóta. A vádlottak között van ifjú, öreg egyaránt, 70 évtől lefelé egészen a 16 éves fiatakoruakig.

Mindnyájan egyrendbeli lopással vannak vádolva, mivel Vámospéresen, 1919. ápr. 23-án közvetlenül a románok bevonulásakor a Vámospéres község tulajdonát képező szeszfőzdéből 700 liter törkölypálinkát vittek el körülbelül 25—35 ezer korona értékben. Elsőnek **Balog Józsefet**, az elsőrendű vádlottat hallgatják ki. Elmondja, hogy a románok bevonulásakor hallotta, hogy a románok is visznek a szeszfőzdéből pálinkát s azonkívül vihet boldogboldogtalan. Ő is elment a szeszfőzdébe. A pálinkával telt hordó kinn volt az udvaron. Ő két litert vitt el, amit megivott. **P. Nagy Imréné** **Veres Róza** előadja, hogyan szerzett tudomást

arról, hogy a pálinkát szabadon lehet vinni. Mikor hazajöttek a gyermekei, akik a temető mellett libát őriztek, látta, hogy bevannak rugva. Faggatni kezdte őket, amire előadták, hogy a szeszfőzdében ittak pálinkát. Mindenki vihet, — mondották — amennyit csak akar. Erre ő is elment s 3 literrel hozott el.

A többi vádlott is mind beismeri, hogy 1—5 liter pálinkát elvitt.

A bíróság a kir. ügyész vádbeszéde után bünösnek mondta ki a vádlottakat 4 kivétellel lopás, azokat, akiknek a gyermekei hozták haza a pálinkát, orgazdaság vétségében s ezért fejenként 300 korona pénzbüntetésre mint fő, s egy évi hivatalvesztésre mint mellékbüntetésre ítélte. Négy fiatalkoru vádlottat pedig dorgálásra ítélte a bíróság. Négyet felmentettek a vád alól. A Vámospéres község képviselőjében jelen volt dr. Csáthy Dezsőt kárigényével polgári perre utasították.

SPORT.

Birkózás. Nagy érdeklődés előzi meg a Kerületi szövetség vasárnapi birkózó versenyét. A Pehelysúlyban 12, a könnyű súlyban 6, a középsúlyban 5 induló vesz részt. A verseny a DTE Péterfia-u. 76. szám alatti tornacsarnokában rendeztetik meg. Üllőhely 10, állóhely 5 korona. Jegyek **Bódogh László** ur eukrászdájában előre válthatók.

HIRDETÉSÉT

d. u. 2 óráig adja be a

„HAJDUFÖLD“

kiadóhivatalába Piac-u. 59., ha azt akarja, hogy másnap

ezren és ezren olvassák.

Apró hirdetések.

Niessner Aladár
okleveles mérnök
magánmérnöki irodáját a püspöki bérpalotában Hatvan-u. I. II. kapu, III. em. 42. sz. a megnyitotta.

Forgács István
műorás
Rádogos-u

Kövérny és Altmann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen szűcsmunkába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Koros Sándor
történeti-rajzi tanácsadó Piac-u. 66.
Baját készíteszt ólégáns férfi öltönyök kaphatók.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. e. nelet.

Villang, vízvezeték és kútmunka

szakmába vágó mindennemű új és javítási munkát előnyös árban vállal és legjobban elkészít.
BÓDÓGH JÁNOS
Debreczen, József kir. herceg-utca 5.
Arany Bika bérház. Telefon 7-98. szám.

Akác tuskók

torzsolására utalvány váltható a nagyerdei erdőhivatalnál 100 korona ürmeterenkénti tőár előzetes lefizetése mellett. Torzsolás helye a Nagycserén az erdőgondnokságnál jelöltetik ki. A kiváltott mennyiség egy nap alatt kitermelendő és elszállítandó, Debreczen, 1921 február 28.

Erdőhivatal.

Tuskófa

valamint Bükkfő boksa, szén vagontelekben kapható

Polyanszky Oreszt
tüzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut I.B. Telefon 181.

Köztudomásu!

hogy aranyért, briliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árakat fizetem

Benedikt Jenő

aranyműves és ékszerész
Verbőczy-u. 2. sz. Iparkamara.

MAKULATURA PAPIR

kilónként kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Konyhakertésznek

kiválóan alkalmas 950 □ öl területű föld rajta jó készületű lakóházzal, gyümölcsfák és kuttal a Tócskeriben eladó.

Alkalmi vétel! Cim a kiadóban. Ara 200,000 kor.